

Z blízkých i dálných krajů.

HROZNÉ PRONÁSLEDOVÁNÍ ARMENŮ V MALÉ ASII.

V minulých dnech došli do Spojených Států zprávy o neuvěřitelném pronásledování křesťanských Armenů v Malé Asii tureckými fanatiky. Z celkového počtu obyvatelstva turecké Armenie, odhadovaného na 1,500,000 lidí, více jak 450,000 bylo usmrceno a kolem 600,000 bylo připraveno o majetek a přístřeší anebo vypuzeno ze země. Armeni vždy v minulosti byli předmětem krutého pronásledování, ale poslední jejich utrpení překonalo všechno v minulosti. Zprávy, které docházejí z různých pramenů, nasvědčují tomu, že Turci zahájili kampaň za účelem úplného vyhlazení armenského obyvatelstva.

Armenie je krajina předasijská a drubdy byla samostatným státem, ale později rozdělena byla mezi Turecko, Rusko a Persii. Armeni jsou hlavními obyvateli této země, ale nikoliv jedinými. Jsou promísleni národnostmi jinými, hlavně Turky a Kurdy. Poslednější v zůřivosti při pronásledování svých armenských sousedů překonávají samotné Turky.

Armeni byli hrozně pronásledováni za panování sultána Abdula Hamida. Na tisíce jejich tehdy stalo se obětí nenávisli mahomedánských Turků ku křesťanským sousedům. Ale při posledním pronásledování neobohých těchto lidí počet obětí sáhal do statisíců. Právě se, že Turci rozhodli se rozlušit "arménskou otázku" úplným vyhlazením Armenů. Krajina, kterou obývají, byla z většiny dlu spustošena. Muži, ženy a děti u prsou matek byli strašlivě mučeni a vražděni nejhoršími způsoby při organizovaných masakrech, dle podrobné zprávy výboru pro vyšetření násilností na Armenech.

Zatím co Cařihrad mlčel o těchto násilnostech a Berlín snažil se je zmlénit, státní departement ve Washingtonu, který vyšetřoval násilnosti v Malé Asii po několik posledních týdnů, sledal, že všechny dřívější zprávy o pronásledování armenského obyvatelstva zakládají se na pravdě, ba že nejhorší ani nebylo pověděno. Zprávy tyto jsou tak hrozné, že americkému vyslanci v Cařihradu, Morgenthauovi, bylo kabeograficky nařazeno, aby pověděl turecké vládě, že tyto násilnosti vyvolaly ve Spojených Státech velký rozruch a že musí ustati, jinak přátelství mezi americkým lidem a Tureckem bude ohroženo.

Dopisy misijnářů členům vyšetřujícího výboru, opatřené jmeny zavražděných osob, přesnými daty a udáním míst, kde násilnosti se udály, popisují hrozné toto utrpení armenských mužů a žen, zatahování dívek do otroctví, vraždění nevinných dívek tureckými šavlemi a líčí obrazy, které zdají se přímo neuvěřitelnými v tomto osvěceném století.

"Armeni v Turecku prožívají poslední kapitolu své existence," píše patriarcha armenské církve, který byl nucen přehnouti do Ruska, ježto bylo ukládáno o jeho život. Ve svém prohlášení praví tento patriarcha, že Enver bej veřejně prohlásil, že vykonal v jednom měsíci v snaze o vyhlazení armenského obyvatelstva více, než Abdul Hamid, který nazýván byl krvavým sultánem, v desíti letech.

"Od 15. května události rychle následovaly," praví ve svém prohlášení patriarcha. "a stáv armenského obyvatelstva dostoupil nejvyššího bodu utrpení. Od 15. května veškeré obyvatelstvo Erzerumu, města i provincie téhož jména, bylo povražďeno anebo vypuzeno a tato metoda deportace byla postupně a systematicky rozšířována od Samsunu k Cosaria, od Diarbekuru k Etesii, počítaje v to Trebizond, Sivas Harpout, Bitlis a Van a jiná střediska armenského obyvatelstva. Turci vyháněli ženy, děti a starce v celých sástupech a vodili je do vyhnanství v pustinách Mesopotamie, Mossulu a Bagdadu."

Patriarcha praví, že zásadou

nějakou cenu, bylo odneseno. Americký výbor pro vyšetření násilností v Armenii vyslechl mnoho svědků, mezi nimiž nalézali se Armeni, Řekové, Bulháři, Italové, Němci, Turci, Angličané, Američané, obchodníci, cestovatelé a úředníci různých hodností. Tito svědkové shodují se v prohlášení, že po celé Armenii provozuje se propaganda za účelem vyhlazení křesťanského obyvatelstva. Tito svědkové podali zprávy o násilnostech ve více jak 100 městech a vesnicích, v kterých, v mnohých případech, všechno armenské obyvatelstvo bylo povražďeno, často po velkém mučení. V jiných případech vláchni Armeni byli vypuzeni do pustin.

Některí z Armenů přijetím mahomedánské víry uchránili se před smrtí. Nebylo ale takových mnohdy. Vraždění a vypuzování Armenů jsou nejoblíbenějšími metodami fanatických mahomedánů. V Marsevau velké množství Armenů bylo vyvedeno za město. Zde byli přinuceni, aby vykopali zákopy. Po té rozestaveni byli podél těchto zákopů a zastřeleni. Nejdříve usmrceni byli prominentní obyvatelé armenských měst a po nich následovali ostatní. Právě se, že z některých tureckých vesení propuštěni byli zločinci a posláni do armenských vesnic, aby tu vraždili a pálii.

V posledních několika dnech přišlo do New Yorku několik dopisů, v kterých líčí se mučení armenského obyvatelstva. Armenským časopis v New Yorku přinesly na sto dopisů od příbuzných svých členů, kterým podávali se přehnutí do Ruska, když vesnice jejich byly divokými Kurdy napadeny. Ruské vojsko poskytló všem uprchlákům ochranu a pomoc a doprovodilo je až na hranice, kde se jich ujmulí zvláštní pomocní výbor, které opatřily jim potravu a přístřeší v ruských městech v Kavkaze. Rusští vojáci byli vítáni armenským obyvatelstvem jako osvoboditelé.

"V některých případech," líčí jeden z těchto dopisů, "hřebky a ostré předměty byly zabodávány do prstů neobohých armenských žen a dívek. Muži byli biti, až ztratili vědomí. Jiní byli donuceni, aby bosýma nohama vstoupili do vařící vody. Obyvatelstvo bylo mučeno, aby povědělo, vřli něco o armenském spiknutí proti vládě. Nikdo nemohl o něm ničeho povědět, ježto takového ve skutečnosti neštávalo. Případy revolt byly ojedinělé a pravidelné k nim docházelo po takovém mučení a vraždění."

John C. Uhrlaub, obchodník s armenskými koberci v New Yorku, který několikrát na svých obchodních cestách navštívil Turecko, Armenii, Persii a Syrii, pravil o Turecích:

"Turek je přátelským a dobrým člověkem, pokud nedotknete se náboženské otázky. Po té se změní. Jeho nepřátelství ku křesťanům je opravdu těžko porozumětí lidem ze západního světa. Mahomedáni kněží jsou zodpovědnými za jejich fanatismus. Účí věcem, kterým Mahomed nikdy nevěřil. Mezi málo uvědomělými Turky jsou zakořeněny různé pověry. Tak mnozí věří, že, zavraždí-li II křesťanů, otevrou si

jistou cestu do ráje. Jestliže uvážíme tato fakta, můžeme porozumět, proč nešťastní Armeni jsou vražděni ve velkém."

BYL KOLUMBUS ŽIDEM?

Minulé úterý slaveno bylo 423. výročí objevení Ameriky Kolumbem a při této příležitosti psáno bylo také o zajímavé otázce, jaké národnosti vlastně objevitel Ameriky byl. Otázka tato do dnešního dne k úplnému uspokojení nebyla rozhodnuta a je předmětem sporů mezi předními historiky starého a nového světa. Bylo všeobecně přijato, že Krištof Kolumbus narodil se v Janově v Itálii, ale je ještě devět jiných míst, která tvrdí, že jsou rodištěm tohoto odvážného výzkumce. Tato města nalézají se v Itálii, na Korsice a ve Španělsku. Ve své poslední vůli prý Kolumbus napsal, že narodil se v Janově. To zdálo by se osudným pro nároky jiných měst na Kolumba, ale tato města uvádí jisté důkazy, které jenom ku zmatku v této otázce přispívají.

Většina historiků shoduje se v tom, že Krištof Kolumbus byl synem Domenico Colomba, tkalce v Janově, a Susanny Fontanarossové. Tito měli ještě dva jiné syny a sice Bartoloméje a Giacomo, z nichž poslednějším byl znám podle kterých prodvala se za Giacomo Bavarrella, řezníka. Kolumbus ale v jednom ze svých dopisů praví, že jeho předkové byli povoláním námořníci. K zmatku také přispívá okolnost, že Kolumbus a jeho bratr byli lidmi neobyčejně vzdělanými, ačkoli v té době i šlechtici a zámožní lidé neuměli čísti a psátí.

Teorie, že Kolumbus byl vlastně židem, opakována je po poslední tři století. Dle této teorie Kolumbus nebyl narozen v Janově, nýbrž v Pontevedra ve Španělsku. Jsou jisté dokumenty, které dokazují, že Colon a Fontanarossa utvořili společnost v roce 1437 za účelem zásobování rybami dvůr arcibiskupa v Santiagu. Rodiny obou těchto společníků byly židovského původu. Má se za to, že tento Colon byl otcem Krištofovým a že Susanna Fontanarossa, či Fonterosa, pocházela z rodiny jeho společnosti.

Colonova rodina, ačkoli byla židovského původu, hlásila se ku křesťanství, ale má se za to, že Colon před svým sňatkem se Susannou hlásil se ještě k víře židovské. Obránci této teorie prohlašují, že Kolumbus vydával Janov za své rodné město jenom z toho důvodu, aby mohl docílit svých tužeb. V té době ve Španělsku panovala velká nenávisť k židům a to mohlo se státi osudným pro jeho plány. Katolický král španělský jistě nepsal by výpravu pod vedením žida na výzkumnou cestu. Je ale dobře známo, že Kolumbus udržoval korespondenci s mnohými prominentními židy a tato skutečnost je považována za další důkaz, že byl vlastně původu židovského.

Ale Kolumbus na druhé straně psal jako oddaný křesťan. Navrhoval, aby misijnáři byli posláni k nahým domorodcům zemí, které objevil. V jednom ze svých dopisů španělskému králi Kolumbus

VÁLKA A SŮTKY V PANOVNICKÝCH RODINÁCH

Přítomná velká válka v Evropě bude mít velký vliv na sňatky v panovnických rodinách, přičemž, jak dostatečně je známo, hraje větší úlohu pravidelné politiky než skutečná láska. V panovnických rodinách evropských je sice množství nevěst, ale žádoucích ženích málo. A po válce bude snad ještě hůře, neboť budou pak přijaty nové zásady v sňatcích a hlavní úlohu bude tu hrát nové politické upravení Evropy. Nejvíce těmito novými zásadami nepochybně, dle náhledu princezny Kateřiny Radziwillové, utrpí Němci, neboť proti této zemi, jako původkyni přítomné války, panovati bude u ostatních evropských panovnických dvorů předpojatost. Jmenovaná princezna vydala před nedávnem knihu o sňatech v panovnických rodinách a v této mezi jiným praví:

"Zdá se býti jisté, že po válce bude velice obtížno pro deery a syny panovnických rodin německých naléztí ženichy a nevěsty mimo hranice své země a to bude mít vliv na osud děvčat z panovnických rodin teutonské krve takové, že budou hledati svoje manžele mezi obyčejnými smrtelníky, což spojeno bude se značnými požitkami."

Mezi nejlepšími partiemi v Evropě v přítomné době jsou nepochybně deery ruského cara Mikuláše. Jsou to sličné a pečlivě vychované dívky, o nichž převládá lichotivý náhled, že budou výbornými manželkami. V Petrohradu mluví se již o tom, že je možný sňatek nejstarší deery ruského cara, velkokněžny Olgy, se synem anglického krále, princeem z Walesu. Anglie těší se přízni ruského lidu a každé další utužení práteckých pásek mezi těmito zeměmi přijato bylo by celým národem nadšeně.

Ale v Rusku již mluví se také o nevěstě pro careviče, ačkoli tento je teprve 11 roků star. Ponevadž je jediným synem carských manželů, bude přihlíženo jistě k tomu, aby sňatek jeho konal se záhy, snad již v jeho dvaceti letech. Malý carevič je jednou z nejlepších partií v Evropě a jeho nevěsta jistě bude hledána s velkou opatrností. Může býti vybrána ve Švédsku, Dánsku anebo Řecku, kde královské rodiny mají malé deery, ale může býti také nalezena jinde.

Jednou ze znamenitých partií je také Marie Adelaide, velkovévodkyně lucemburská, 21 rok stará, jejíž země nalézá se nyní v moci německých vojsk. Když německá armáda vpadla do její země, mladá panovnice vyjela jí vstříc sama ve svém automobilu.

Marie Adelaide je velice bohatou. Rodinný majetek, kterého stala se dědičkou, má cenu mnoha milionů. Není proto divu, že mnoho ženichů z panovnických rodin zkoušelo u ní štěstí, ale žádný z nich dosud dobře nepochodil.

ZENY JAKO FARMÁRKY.

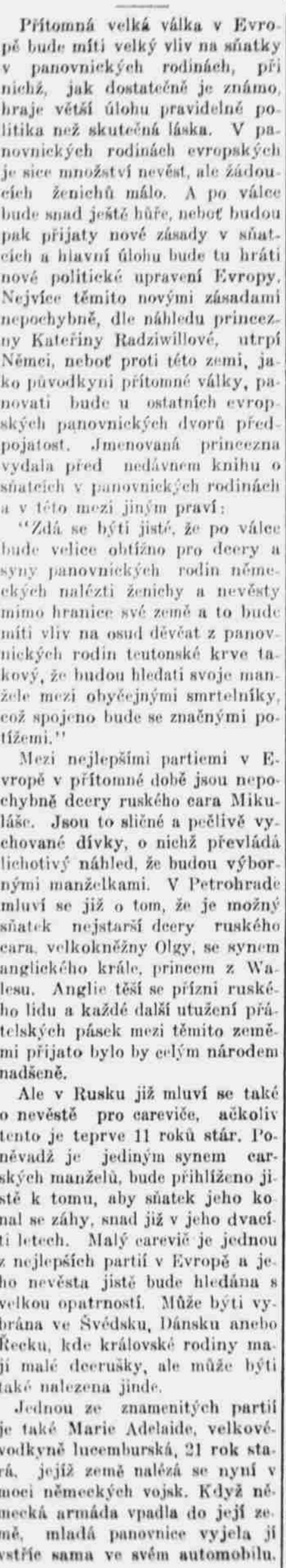
Dle zprávy vládního odboru zemědělství nalézá se ve Spojených Státech 800,000 žen, které zaměstnávají se farmařením. A mnoho z nich jsou schopnými vzdělavatelkami půdy a získávají úrody na pozemcích, které byly před tím značně zanedbány. Dle této zprávy vládního odboru zemědělství, na každých deset farmářů připadá jedna farmářka. Zvolily si toto zaměstnání ne z nutnosti jako v mnohých případech sestry jejich v Evropě, ale poněvadž se jim líbilo lépe, než zaměstnání jiná.

V jižních státech, v ovcových pásmech v Oregonu a Californii a v středozápadě farmářky úspěšně soupeří s muži v obdělávání půdy. Není pochyby o tom, že často, u naveny celodenní práci, akrápěji podušky slzami, ale následujícího rána probouzejí se s novým odhodláním k práci a pravidelně na konec setkávají se s plným zdarem ve svém povolání.

Slečna Hester Mayova, jejíž otec byl farmářem v Jasperu okrese v srdci Georgie, je dnes jednou z nejúspěšnějších farmářek jmenovaného státu. Její otec zemřel, zanechav jí 200 akrů zadluženého pozemku, \$10 ve zlatě a mlou. Jenom asi čtyřicet akrů pozemku toho bylo možno vzdělávat. Ale Hester byla přičinlivou. Milovala místo, kde se zrodila a s rodiči žila a přišla k poznání, že je to nejlepší místo, kde může vydělati si na živobytí. Její souzek pronajmul od ní část pozemku a Hester na zbytku farmářka sama, pěstující obilí i zeleninu. Práce se jí dařila a výtěžky byly dobré. Rok od roku farma její se lepšila a dnes slečna Mayova vlastní jednu z nejlepších farem v Georgii, na které pěstuje obilí i bavlnu.

Celá řada žen obdělává farmy v bavlnovém pásmu. Někdy ženy také farmy pronajímají, ale pravidelně obdělávají své vlastní farmy. Nemají-li dostatečného kapitálu při začátku, čeká na ně těžká práce a několikaletý tuhý zápas. Ale vytrvalost a přičinlivost bývalí pravidelnými vlastnostmi těchto žen a jsou odměňovány na konec plným zdarem.

VEDENÍ U BŘESTU LITEVSKÉHO, VYPÁLENÁ USTUPUJÍCÍMI RUSY.

Obrázek náš je snázorním jedné z válečných hrůz. Zhotoven byl při nedávném ústupu Rusů po dobytí pevnosti Břest Litevský Němci. Těžké mraky černého dýmu zvedají se nad ruinami malé vesnice, jež byla zapálena, aby zničeny byly vojenské zásoby, které Rusové byli nuceni zanechat za sebou.

Paň J. B. Hammerová v Tampa, Fla., je jednou z několika set žen, které pěstují pomeranče. Paň Hammerová má rozsáhlé sady a všechnu práci na nich sama řídí. Paň Marion MacRae v roce 1907 zakoupila si 25 akrů pozemků v údolí řeky Hood v Oregonu. Zůstala naň značnou částku dlužna, ale brzy jí splatila, neboť vydělala si několik set dolarů prodejem pozemků ve svém okolí. Tu také získala pro sebe dobré soustředění, což bylo její přání. Když pozemek zaplatila, nasázela naň ovocné stromy a keře a nyní má ze svých sadů značné výtěžky. Je mnoho jiných podobně podnikavých žen jako ony, o kterých se zmiňujeme. Milují práci farmářskou a vyjadřují se o ní nadšeně. Málo z nich bylo by ochotno změnití svoje povolání. Nalézly v něm spokojenost a neodvratnost. V jiných povoláních by třeba tak spokojeny nebyly.